



Verksamhetsberättelse för Föreningen Byggnadskultur Umeå - 2023

Även detta år har Föreningen Byggnadskultur fått lägga mycket tid på den stadshistorik som ska läggas ut på den nya hemsidan. Det har ännu inte kunnat ske. Men vi har förhoppningen att detta kraftigt försenade projekt snart ska kunna slutföras. Ett annat arbete som pågått är uppdateringen av riktlinjerna för utdelning av föreningens arkitekturpris Umespiran, instiftat 1985. Utgångspunkten har varit att prisbedömningens intentioner skulle språkligt förnyas och förtydligas.

Publika arrangemang 2023

En stads identitet

Tisdag 14 februari kl. 18.30–20.30. Lokal: Aulan, Folkuniversitetet. Föreläsning med Alexis Pontvik, professor i stadsbyggnad, Kungliga Tekniska Högskolan/KTH. Pontvik identifierade och kategoriserade de element Stockholms stenstads identitet grundar sig på, och redogjorde för konsekvenserna av den förändring som Stockholm genomgått de senaste decennierna. Resonemanget överfördes på exempel från Umeå.

Attraktiva livsmiljöer i norr

Tisdag 14 mars kl 18.30–20.30. Lokal: Aulan, Folkuniversitetet. Föreläsning med Kristina Nilsson, professor i arkitektur, Luleå Tekniska Universitet. Om attraktiva livsmiljöer, såväl den sociala miljön som den gestaltade miljön. I norr behöver vi ta särskild hänsyn till lokalklimat, årstidsväxlingar, små orter och långa avstånd.

Om byggnadsvård i stort och smått

Tisdag 18 april kl 18.30–20.30. Lokal: Aulan, Folkuniversitetet. Stephan Fickler, bebyggelseantikvarie vid Svenska Byggnadsvårdsföreningen, känd för sin medverkan i P1:s populära program Husesyn (tillsammans med Ulla Skoog), samtalande om byggnadsvård med Christina Hammarström från Föreningen Byggnadskultur.

Bondeliv – Grubbe och Västerhiske byar under 1000 år

Tisdag 16 maj kl 18.30–20.30. Lokal: Aulan, Folkuniversitetet Anders Lidman, Grubbe och Västerhiske Byaförening, berättar utifrån deras nyutgivna bok om två byar som blivit en del av Umeå stad. Närheten till sockenkyrkan, som har varit en samlingspunkt sedan medeltiden, har präglat byarnas historia. Även den första grundningen av Umeå 1588 berördes.

Utflykt Till Robertsfors

Lördag 10 juni kl. 10.00–16.30. Bussutflykt till Robertsfors bruk. På Bruksmuseet berättade Åsa Bäckström om brukets historia. Följt av en guidning av bruksmiljön och brukssamhället av Richard Lövall. På vägen dit gjordes ett stopp vid Bygdeå kyrka med visning av Kristoffer Hedman. På hemväg stannade vi i Ratan för ett besök på Tullgården, med sin utställning om Ratans storhetstid som lots- och lasthamn och 1809 års krigshändelser.

Föreläsningen i september

Inställdes på grund av sjukdom.

Vykort från Umeå

Tisdag 3 okt kl. 18.30-20.00. Lokal: Aulan, Folkuniversitetet. Göran Westerlund visade och berättade om delar av sin omfattande samling av vykort från Umeå. Deltagarna fick följa med på en resa genom stadsdelarna och hur de avbildats från de allra första lokala vykorterna fram till 1960-talet.

Restaureringskonst i omställningens tjänst

Tisdag 24 oktober kl. 18.30–20.30, Lokal: Aulan, Folkuniversitetet. Lone-Pia Bauch, professor i restaureringskonst Kungl. Konsthögskolan, Stockholm. Restaureringskonsten arbetar med våra livsmiljöer i ett flertusenårigt perspektiv. Utöver sina praktiska insatser, som inte berördes i föredraget, är den viktig för att analysera effekten av hur vi idag förhåller oss till de historiska kvaliteter som borde överlämnas till framtidens människor.

Människan ur träets perspektiv

Tisdag 21 november 18.30-20.00. Lokal: Folkuniversitetet. Olle Wilson, lektor vid Konstvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet. Hur har trä som material format oss människor? Våra färdigheter och sätt att lösa problem har vuxit fram under tiotusentals år så präglade av träanvändande att de skulle kunna betecknas som "träåldern".

Visning av Moritzka gården

Tisdag den 5 december kl. 18.30. Rundvandring i Carl Fr. Sandgrens främsta verk i Umeå; Moritzka gården från 1891. Donerad till Umeå stad med sin flygelbyggnad, används den nu flyttade och delvis återuppförda huvudbyggnaden som Stiftelsen Bostadens kontor. Charlotta Jakobsson och Folke Parkle från Bostaden berättade om det byggnadsminnesförklarade huset och bjöd på fika.

Skrivelser och yttranden i planerings- och byggnadsvårdsfrågor

2023-02-13 Skrivelse till Byggnadsnämndens ledamöter om rivningsshotet mot Tjädern 2.

2023-02-13 Debattartikel i Västerbottens Folkblad angående rivningshotet mot Tjädern 2, av VF rubriksatt: "Stoppa rivningen av det värdefulla huset".

2023-02-14 Skrivelse 2 till Byggnadsnämndens ledamöter om rivningshotet mot Tjädern 2.

2023-02-15 Debattartikel i Västerbottens Kuriren angående rivningshotet mot Tjädern 2, av VK rubriksatt: "Utplåna inte Umeås historiska bebyggelse".

2022-03-17 Skrivelse till Umeå kommun om dess bristande tillsynsarbete.

2023-04-20 Anmälan om bristande underhåll av Sofiehems träsliperis pumphus inom fastigheten Strömpilen 1.

2023-04-27 Debattartikel i Västerbottens Kuriren om de tilltagande skadorna på sliperiets pumphus, med föreningens rubrik: "Låt inte Pumphuset förfalla som ursäkt för rivning".

2023-06-02 Replik på Svenska Handelsfastigheter ABs bemötande av ovanstående artikel, med föreningens rubrik: "Vi har dokumenterat förfallet av Pumphuset".

2023-08-25 Yttrande under samråd inför kommunens ombyggnad av Renmarkstorget.

2023-10-09 Bekräftelse på avslutat tillsynsärende av sliperiets pumphus; med påpekande om att orsaken till skadorna behöver åtgärdas.

Ovanstående utgör en förteckning över det väsentligaste. En utförligare redogörelse lämnas i föreningens årskrönika för 2023.

Kontakter angående planerings- och byggnadsvårdsfrågor

Under året har vi haft återkommande kontakter med allt från myndigheter till enskilda om de frågor som behövs för att Föreningen Byggnadskultur ska kunna hålla sig insatt och förmedla information. Vi har även detta år gett råd till privatpersoner i olika ärenden.

2023-05-03 Möte med Umeå kommun om dess tillsynsarbete.

Föreningen har under året även bidragit med information till andra ideella sammanslutningar som Renoveringsraseriet, ACAN (Architects Climate Action Network), SBFs Gula listan, m fl.

Föreningens närvaro på nätet

Föreningens hemsida och facebooksidea administrerades av Iréne Gustafson.

www.byggnadskulturumea.se
www.facebook.com/byggnadskulturumea

Medlemsregister m m

Anna Joelsson administrerade föreningens medlemsregister.

Iréne Gustafson administrerade föreningens mailadressregister.

Umespiran

Föreningens arkitekturpris tilldelades den 17 november det nya Polishuset uppfört av Diös, och ritat av Sweco Architects under ledning av Jörgen Hansson.

Medlemmar

Föreningen har under 2023 haft 108 medlemmar.

Styrelsen

Sedan årsmötet 2023-03-14 har föreningen haft följande styrelse. Ordinarie ledamöter: Iréne Gustafson, Lennart Frostesjö, Patrik Norstedt, Christina Hammarström, Anna Joelsson och Sten Beijar.

Styrelsen har konstituerat sig enligt följande: ordförande Lennart Frostesjö, sekreterare Iréne Gustafson, kassör Anna Joelsson.

Under 2023 har styrelsen hållit åtta ordinarie styrelsemöten.

Ekonomi

Föreningens ekonomi redovisas i särskild sammanställning.

Umeå 2024-03-18

För styrelsen

Ordförande Lennart Frostesjö